

“When you strike at the King, Emerson famously said, you must kill him”**Vad har Trump egentligen lärt sig av riksriätten?**

Efter att Donald Trump frikännts i riksriättsriättegången var det flera republikanska senatorer som försvarade frikännandet med att Trump redan lärt sig sin läxa och att det därför inte var nödvändigt att avsätta honom. Senator Shelly Moore Capito från West Virginia sade exempelvis att “Jag tror att han lärt sig att han kanske måste vara lite mera klok och försiktig med hur han säger vissa saker,” och Senator Collins från Maine deklarerade att Trump “kommer vara mycket mer försiktig i framtiden”.¹ Trump själv verkade dock ha en lite annan syn på det hela. I sitt över entimmes långa “segertal” deklarerade Trump att han inte hade gjort något som helst fel, att samtalet till Ukrainas president varit “perfekt” och att riksriätten enbart varit politiskt motiverad.² Vidare insinuerade Trumps pressekreterare, Stephanie Grisham, att det nu skulle bli konsekvenser för de personer som försökt få Trump avsatt.³

Efter avskedandet av EU-ambassadör Gordon Sondland och Överstelöjtnant Alexander Vindman, båda nyckelvittnen i riksriätten, samt Yevgeny Vindman, blev det klart att detta inte hade varit några tomma hot. Sättet som dessa avskedanden skedde på signalerade tydligt att Trump inte bara ville bli av med dem som vittnat mot honom, utan att han också ville statuera exempel. Gordon Sondland sparkades till exempel trots att han redan hade kommunicerat att han ämnade avgå inom kort, vilket flera republikanska senatorer också uppmanade Trump att låta honom göra.⁴ Trump hade dock inget som helst intresse av tysta ned någonting utan valde istället att sparka Sondland med omedelbar verkan. Än mer anmärkningsvärt var det kanske dock att Yevgeny Vindman, bror till Alexander Vindman och juridisk rådgivare i det nationella säkerhetsrådet, också avskedades.⁵ Yevgeny Vindman hade ingenting alls att göra med riksriätten och uttalade sig aldrig ens i frågan, men ändå fick han sparken. Den till synes enda anledningen till detta verkar helt enkelt vara att hans bror är Alexander Vindman.

Om de republikanska senatorerna trots detta fortfarande hade något hopp kvar om att Trump lärt sig sin läxa, måste det definitivt grusats när Trump bestämde sig för att, via twitter, ingripa i domen mot Roger Stone. Stone, tidigare rådgivare och nära vän till Trump, dömdes i november

¹ <https://thehill.com/homenews/senate/481486-collins-trump-has-learned-a-pretty-big-lesson-from-impeachment>

² <https://www.npr.org/2020/02/06/803209922/trump-set-to-give-victory-speech-after-acquittal-by-the-senate>

³ <https://www.foxnews.com/media/stephanie-grisham-dems-must-be-held-accountable-for-corrupt-impeachment>

⁴ <https://www.nytimes.com/2020/02/08/us/politics/trump-vindman-sondland-fired.html>

⁵ <https://www.nytimes.com/2020/02/07/us/politics/alexander-vindman-gordon-sondland-fired.html>

2019 på sju olika åtalpunkter, däribland för att ha ljugit för kongressen, påverkan av vittnen och förhindrande av rättvisan. Nyligen meddelade åklagarna i fallet att de yrkar på 7–9 års fängelse för Stone. Detta fick Trump att gå i taket och twittra att han inte kan tillåta ett sådant “justitiemord”.⁶ Som på beställning, bara timmar efter Trumps tweet, meddelade det amerikanska justitiedepartementet att man kör över åklagarnas beslut och sänker det rekommenderade straffet för Stone. Att justitiedepartementet gör detta är ytterst ovanligt och väckte genast starka reaktioner. Alla fyra åklagare som arbetat med åtalet mot Stone sade med omedelbar verkan upp sig från fallet. Vidare skrev 1100 före detta federala åklagare under ett brev som kräver att justitieminister William Barr avgår och riktar skarp kritik mot Trumps inblandning i fallet.⁷

De negativa reaktionerna verkar dock inte ha påverkat Trump, som förvisso nekade till att han skulle haft någonting att göra med Barrs beslut om att sänka straffet, men också deklarerade att han “som president har laglig rätt att göra det om han så skulle vilja”.⁸ Nästan som för att understryka denna påstådda rätt, benådade Trump fyra dagar senare elva politiker och affärsmän som suttit fängslade för korruption, maktmissbruk, ekobrott och bedrägerier.⁹ Att en president benådar dömda brottslingar är inget nytt. Men det är ovanligt att det sker mitt i en presidents mandatperiod och utan en ordentlig förklaring till varför benådningarna skett.

Riksrätten verkar alltså inte ha fått Trump att anta en mer försiktig syn på sina befogenheter som president. Snarare verkar det som att frikännande bara har stärkt Trumps tro på att han kan göra lite som han vill och att de vanliga reglerna för en president inte gäller honom. Kanske sammanfattar Trump det allra bäst själv med denna retweet:

*Ralph Waldo Emerson seemed to foresee the lesson of the Senate Impeachment Trial of President Trump. ‘When you strike at the King, Emerson famously said, “you must kill him.” Mr. Trump’s foes struck at him but did not take him down. A triumphant Mr. Trump emerges from the biggest test of his presidency emboldened, ready to claim exoneration, and take his case of grievance, persecution and resentment to the campaign trail”.*¹⁰

⁶ <https://twitter.com/realDonaldTrump/status/1227122206783811585>

⁷ <https://www.nytimes.com/2020/02/16/us/politics/barr-trump-justice-department.html>

⁸ <https://twitter.com/realDonaldTrump/status/1228311415192215553>

⁹ <https://www.chicagotribune.com/nation-world/ct-nw-nyt-trump-pardons-commutes-20200218-64uck2b4bfdkle23mbxat2mny-story.html>

¹⁰ <https://twitter.com/realDonaldTrump/status/1228666350635290624>

Det är med andra ord troligt att vi nu kommer att få se en Trump som blir allt mer auktoritär och tar sig än större friheter som president. Men den kanske viktigaste frågan är hur detta kommer att påverka det uppkommande presidentvalet. Personligen, tror jag att Trump är beredd att gå mycket långt i sitt användande av presidentämbetet för att maximera sina chanser till att bli omvald. En tydlig indikation på detta var Trumps order till justitiedepartementet om att samarbeta med hans personlige advokat, Rudy Giuliani, för att utreda Joe Bidens påstådda korruption i Ukraina.¹¹ Att använda justitiedepartementet för att utreda en politisk motståndare över anklagelser som vid upprepade tillfällen har bevisats vara ogrundade, är unikt. Det stora problemet är dock att inte riktigt finns någon som kan stoppa Trump. Demokraterna har inte mandaten som krävs, och alltför många republikaner har ett intresse av att Trump blir kvar vid makten. Efter att republikanerna så tydligt stöttat Trump under riksрätten och konsekvent fortsatt försvara i stort sett allt han gör, är nu det republikanska partiet och Trump mer sammankopplade än någonsin. Faller Trump är risken därmed stor att han tar med sig republikanerna i sitt fall. För att republikanerna ska vara beredda att gå emot Trump, lär det därför krävas att något mycket extraordinärt händer.

¹¹ <https://www.theguardian.com/us-news/2020/feb/09/lindsey-graham-rudy-giuliani-ukraine-information-doj>